

UJ KELET

FÜGGETLEN NAPI LAP

Alapító főszerkesztő: Dr. Marton Ernő מרטון ד"ר א. מרטון

2.50 SEKEL (értéktöbblet adóval) 6 OLDAL TEL-AVIV, 1981. MÁRCIUS 19., csütörtök 9938. sz.

Izrael elutasítja az UNIFIL-parancsnok követeléseit

Callaghan tábornok: „Végrehajtom megbízatásomat akkor is, ha újabb összecsapásokra kerül sor”

Avigdor Ben Gál tábornok, az északi körzet parancsnoka elutasította William Callaghan tábornok, az UNIFIL parancsnok követeléseit, hogy a Cáhál szüntesse meg dél-libanoni jelenlétét: ne nyújtson segítséget a körzetben, továbbá, hogy Chádád őrnagy milicistái vonuljanak vissza arról a négy pontról, — a terroristák behatolási útvonalának mentén —, melyet rövid idővel ezelőtt elfoglaltak.

Ben Gál tábornok megmagyarázta az UNIFIL parancsnoknak, hogy milyen veszélyeket rejt magában a status quo megváltoztatása, és hangoztatta, hogy az ide irányuló kísérletek vezettek a sajnálatos összecsapásokhoz a keresztény miliciek és a nigériai UNIFIL egység között.

Callaghan azt mondta Ben Gál tábornoknak, hogy ellentétben

SAUDIA FEJLESZTI HADITENGERESZÉT

Riad (—). Szaudiai sajtójelentések szerint a szauidai kormány két új haditengerészeti bázist kíván létesíteni mintegy négyszáz kilométerre Ejlától délre, valamint kibővíteni a már meglévő bázisokat.

A haditengerészet a szauidai hadsereg legkisebb fegyverneme és csak 2200 katonája van.

CSÖKKENTIK AZ „OVERDRAFT” KAMATOT

Tegnap bejelentette a három nagy bank: a Bank Leumi, a Bank Hipoalim és a Bank Discount, hogy három százalékkal csökkentik az átmeneti folyószámla-hitel („overdraft”) kamatját. Ezt megelőzőleg a Bank Hámizráchi, valamint a Bank Hábénleumi Hárison már bejelentett hasonló kamatcsökkentést.

A kamatcsökkentés nem vonatkozik azokra, akik túllépték a számukra meghatározott „overdraft” kereteket.

A három nagy bank a pénzügyminiszter presszója követeléseiben szállította le a kamatot.

VALUTA ÁRFOLYAMOK

USA-Dollár	8.80	8.89
Angol font	19.98	20.18
Német márka	4.26	4.30
Francia frank	1.80	1.82
Svájci frank	4.69	4.73

A Maimuni-kódex, amely a közelmúltban jelent meg Budapesten, nálunk kapható! Érdekl a párizsi Irodalmi Újság? Nálunk megveheti!

HADASH KÖNYVTÁR

Tel-Aviv, Nesz Ciona utca 4, telefon: 659 684

ben elődjével, Erskine tábornokkal, aki nem töltötte be sikerrel feladatát, ő, Callaghan, tapasztalt európai tábornok, aki végre fogja hajtani a Biztonsági Tanácstól kapott megbízatását, még akkor is, ha összecsapásra kerül sor, ami további embervesztésekkel járhat.

A találkozó során az UNIFIL parancsnok ismételt rámutatott arra, hogy felkérte a libanoni hadsereget, hogy küldjön katonákat a határmenti állásokba.

A keresztény miliciek körében azt hangoztatják, hogy Callaghan tábornok „úrnak érzi magát Dél-Libanonban és nem próbál tárgyalni a miliciekkel, hogy kompromisszumos megállapodást kössön”.

Ráfél Ejtán tábornok, vezérkari főnök, valamint a hadsereg hírszerző osztályának főnöke tegnap

nap beszámolt a Kneszet hadügyi és külügyi bizottságának a dél-libanoni helyzetről.

Beiruti jelentés szerint meghalt egy nigériai katoná, aki a hétfői incidens során megsebesült. Ezzel háromra emelkedett a halálos áldozatok száma.

Abu Chácéra «rejtjeles» telefonbeszélgetése

Az Abu Chácéra vallásügyi miniszter elleni perben Gavriel Bach államügyész tegnap a fővádlottat hallgatta ki, egy lehallgatott telefon-beszélgetéssel kapcsolatban.

A miniszter beismerte, hogy a felvételen szereplő hang az övé, a női hang pedig Orna Ben Avrahám hangja. Előadta, hogy amióta a rendőrség házkutatást tartott a vallásügyi minisztériumban, „rejtjeles” telefonbeszélgetéseket folytatott, mert biztos volt benne, hogy lehallgatják.

A szóbanforgó beszélgetésben Abu Chácéra Karlstein rabbit „Ben Dávid”, Jiszráel Gottlieb

Kártérítés ártatlanul letartóztatott személyeknek

Első olvasásban jóváhagyták a vonatkozó törvényt

A Kneszet első olvasásban egyhangúlag jóváhagyta azt a törvényjavaslatot, amely szerint kártérítés jár olyan személyeknek, akiket a rendőrség letartóztatott, majd szabadlábra helyezett anélkül, hogy terhelő adatokat találtak volna ellenük vád irat benyújtására.

Az igazságügyminiszter megjegyezte, hogy nem minden vádirat benyújtása nélkül végződött letartóztatás indokol kártérítést. Főleg olyan esetekről van szó, amelyeknél kiderül, hogy kezdettől fogva nem volt ok letartóztatásra.

A törvény arra is kötelezi az érintett rendőrkapitányság parancsnokát, hogy azonnal a letartóztatott tudomására hozza, hogy joga van mielőbb találkozni ügyvédvel, s joga van követelni, hogy letartóztatását közöljék hozzátartozóival.

A Kneszet törvénykezési bizottsága az első olvasásban törvényt jóváhagyás után megtoldotta a törvényt még egy paragrafussal, — amely szerint az érintett rendőrkapitányság parancsnoka köteles azt is a letartóztatott tudomására hozni, hogy joga van hallgatni, nehogy terhelő vallomást tegyen önmagára ellen.

A rendőrség körében elégedetlenséget keltett az a két pont, amely szerint a letartóztatott találkozhat ügyvédjével,

továbbá, hogy joga van hallgatni, mert ez, szerintük, zavarhatja a nyomozást.

Hány jesivanövendék van az országban?

A Kol Jiszráel jelentése szerint a vallásügyi minisztérium által néhány hónappal ezelőtt végrehajtott elsőleges ellenőrzés kiderítette, hogy négyezer jesivanövendékkel kevesebb van az országban, mint amennyi a jesivák által benyújtott listákon szerepel.

A pénzügyminisztérium megbízottja tegnap azt mondta a Kneszet pénzügyi bizottságában, hogy a komputerek által végrehajtott ellenőrzés kiderítette, hogy bizonyos nevek kétszer fordulnak elő a listákon, vagy egyszerűen hamis nevek szerepelnek azokon.

A listákat most újabb ellenőrzés alá vetik a lakosságnyilvántartó hivatalok adataival összehasonlítva, s ha kiderül, hogy egyes jesivák szándékosan hamisított listákat nyújtottak be, megindul ellenük az eljárás.

Illetékesek szerint ez a jelenleg ma már megszűnt. A pénzügyminisztérium számlái szerint

46.300 jesivanövendék van az országban, közülük csak 1600

HAIG:

«Izrael fontos erőt képez a Közelkeleten»

A kormányzat 6,5 milliárd dollárt irányoz elő külföldi segélyre

Washington (—). Alexander Haig amerikai külügyminiszter tegnap ismertette az amerikai parlament külügyi bizottsága előtt a kormányzat külföldi segélytervét.

Haig hangoztatta, hogy „Izrael fontos erőt képez a Közel-

keleten és jelentős szerepet tölthet be azokkal, a körzetet fenyegető veszélyekkel szemben, melyekben része van a Szovjetunióknak”.

Az amerikai külügyminiszter ezzel támasztotta alá azt a javaslatot, hogy a külföldnek szóló, biztonsági célokat szolgáló segély hetven százalékát a Közelkeletnek, főleg pedig Izraelnek és Egyiptomnak nyújtják.

A KÖZÖSPIAC ÉLELMET SZÁLLIT LENGYELORSZAGNAK

London (Reuter). — Tegnap 1300 tonna gabonaszállítmány indult útnak Angliából Lengyelországba, annak a segélynek első részeként, melyről decemberben határozott a Közöspiac. A következő hetekben összesen 175,00 tonna gabona, 10,000 tonna vaj és ezer tonna marhahús megy Lengyelországba.

Ezeket az árukat a Közöspiac a világgiazi árnál 15 százalékkal alacsonyabban adja Lengyelországnak.

Tekintve, hogy Angliában tavaly kitűnő volt a gabonatermés, a gabona túlnyomó részét Anglia szállítja.

Érdektelenség miatt berekesztették a Kneszet-ülést

Tegnap délután berekesztették a Kneszet ülést, mert az ülésterem csaknem teljesen üres volt.

Amikor Jacques Amir képviselő a szónoki emelvényre lépett, hogy az egészségügyi szolgáltatások jövőjéről beszéljen, a teremben csak Soszták és Niszim miniszterek, valamint Mose Sáháh képviselő tartózkodott. Amir bejelentette, hogy „föltámasztás e szegényteljes jelenléte ellen”, nem terjeszti be javaslatát és kéri az elnököt az ülés berekesztésére. Mose Miron elnök eleget tett a kérésnek.

Haig hangoztatta azt is, hogy a Reagan kormányzat eltökölt szándéka megőrizni Izrael képességét arra, hogy „szembeállhasson fenyegető erővel”.

— Az amerikai segítség nem csak elősegíti a körzet biztonságának megőrzését szovjet fenyegetéssel szemben, hanem elősegíti a béke ügyét is — hangoztatta Haig.

A kormányzat 6,5 milliárd dollárt szándékozik előirányozni külföldi segély céljaira.

Az állami kórházak személyzete nem sztrájkol

Tegnap este erőfeszítések történtek az állami kórházak alkalmazottai és ápolónői által mára behirdetett sztrájk elhárítására.

A koraesti órákban úgy tűnt, hogy létrejött a megállapodás az a sztrájk elmarad, később azonban újabb komplikációk merültek fel.

Később jelentették, hogy a megállapodás létrejött, és a sztrájk elmarad.

A mintegy 12.000 kórházi alkalmazott azt követeli, hogy adják vissza a 33 kórházban megszüntetett 300 munkahelyet mindaddig, amíg ki nem vizsgálják a személyzetre háruló munkaterhet.

Begin a Rámot-országot problémájáról tárgyal

Menáchem Begin Begin miniszterelnök tegnap fogadta a jeruzsálemi Rámot-országot illető vallásos lakónegyedek lakosainak küldöttét. — Velük együtt megjelent Dávid Glass és Kalman Kahana képviselő is.

Glass azt javasolta, hogy két hónapra zárják le a konfliktus

tárgyat képező országútszakaszt s ezen idő alatt a hatóságok tevékeny lépéseket a probléma megoldására.

A miniszterelnök azt válaszolta, hogy tárgyalni fog erről az országos rendőr-főkapitánnyal, valamint a belügyi államtitkárral.

A görög földművelésügyi miniszter Izraelben

A. Canelopolos professzor, görög földművelésügyi miniszter, feleségével együtt, Sárón földművelésügyi miniszter és az izraeli földművelésügyi minisztérium vendégeként, hivatalos látogatásra az országba érkezett. Ő az első görög miniszter, aki hivatalos minőségben jár Izraelben.

A vendéget, — aki izraeli tartózkodása során találkozik a miniszterelnökkel és a külügyminiszterrel is —, Sárón fogadta a repülőtéren.

A görög miniszter hangoztatta, hogy meggyőződése szerint a Földközi-tengeri népek képesek problémáik megoldására és produktív egymás mellett élésre.

Canelopolos látogatásának célja az izraeli mezőgazdasági fejlesztés tanulmányozása.

A „Hitler Adolf klub” fenyeget

Párizs (—). Jean Pierre Bloch, a franciaországi Antiszemitizmus Ellen Küzdő Liga elnöke felkérte a rendőrséget és az állami főügyészt, hogy indítsanak vizsgálatot egy neonáci szervezet ellen, amely öt és családját fenyegeti. Az utóbbi napokban írásban és telefonon többször életveszélyesen megfenyegették a „Hitler Adolf klub” szervezet nevében.

Fájdalommal közöljük, hogy

ERDŐS JICCHÁK (IMD)

Dunaszerdahely — Beér-Séva

elhunyt.

Temetése ma, 1981 március 19-én, csütörtökön délután 3 órakor lesz a beér-sévai temetőben. Autóbusz indul délután 2.30 órakor a régi városháza épületétől.

A GYÁSZOLO CSALÁD

Felejthetetlen drága családfőnk,

BRAUN MIHÁLY

Fehérgyarmat — Ázor

hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése ma, csütörtökön, 1981 március 19-én, délután 2 órakor lesz a choloni temetőben. — Autóbusz indul 1.30 órakor a sivánai templomtól.

Felesége, gyermekei, unokái, veje, sógornői és a rokonság

A lakásarak emelkedése várható

Dov Tadmor, az ország egyik legnagyobb magán-építkezési vállalatának vezérigazgatója a héten egy sajtóértekezlet keretében annak a neztének adott kifejezést, hogy a lakások árai a közeljövőben, az indexnél magasabb arányban emelkednek. Ennek oka — szerinte — az, hogy az építkezési költségek jelentős mértékben emelkednek.

DIPLOMATÁK

MADRID. — Az El Pais című spanyol lap szerint a sikertelen államcsínyt előkészítő tábornokok múlt év novemberében kapcsolatba léptek Reagan embereivel, hogy kipuhatolják, hogyan reagálna az Egyesült Államok egy spanyolországi puccsra. A lap szerint az amerikaiak nem ígértek segítséget a palatofordalom támogatására, de nem zárták ki az együttműködés lehetőségét abban az esetben, ha a puccs sikerül.

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MŰSORA

- ALLENBY: Supersnooper
- BEN JEHUDA: Én, a feleségem és a férje
- CÁFON: Az utolsó Metró
- CINEMA 1: A végrehajto
- CINEMA 2: Brubaker
- CHÓN: A McVicar akta
- DEKEL: Verseny
- DRIVE IN: A baj nem jár egyedül
- ESZTER: A villanás
- GÁT: A bűvös kör
- GORDON: Kagenusza
- HOD: Kémjátékok
- LIMOR: A meztelen bomba
- MAXIM: Rocky filmszerelése
- MOGRABI: Kilenctől ötig
- OPLI: Kirántott film
- PÁRIS: Az örökös
- PFER: Gloria
- SACHAF: Gondtalan ifjúság
- STUDIO: Az elefánt-ember
- CHELET: Kellemes repülés
- TEL-AVIV: A törvény szolgálatában
- TEL-AVIV MUZEUM: Bizalom

HITACSDUT DLÉJ HUNGÁRIA

RECHOVOT

Szeretettel meghívjuk tagjainkat és barátainkat nagyvárú purim-esténkre. A purimot 1981 március 21-én, szombaton este 7.30 órai kezdettel tartunk a város főszínháztermében (a Gán Hámógnim mellett).

A műsorban TABORI DOV, a hívtó énekes, magánénekes, paródiás Héber és Magyar dalok, énekes, operett-részletek.

Ringszámokkal fog, aki előbb jön, jobb helyre ülhet. Törökös, bírtá.

A legkerültebb jelmezt jutalmazzuk.

A részvételi díjat minden tagját elvárjuk.

RAEANKA

Bné-Cion templom, Matanja

Adár 6-12-ig, e héten csütörtökön, este 5.30 órakor börtönpi (Táanit Ezeret) mincha, március, utána Meila-évszázad a templomban (Smuel Hancsvi és család).

APRÓHIRDETÉSEK

● CHALUBA mindent vesz, friziderek, hajók, anélk tárgyak, 832241, és est: 855087, 857928.

● FUREMI parókák 50 — sekel, modern, parókák minden színben 220 — hajók, fókák, látogasson el „Jemel” szalon — Allenby 93, Tel Aviv, Tel. 296822.

WIZO * TEL-AVIV

Kedden, március 24-én, d.u. 5 órakor résztveszünk Herbst Jolán tiszteletbeli elnökönök fiának,

MIMISCH HERBST

emlékére rendezett délutáni, a tel-avivi egyetem Mező-épületében (8-as kapu)

A HAJÓTÖRÖTT ASSZONY ELBESZÉLÉSE:

«Tizenöten voltunk a mentőcsónakban — és hirtelen egyedül maradtam»

Az előzvegült fiatalasszony még mindig reménykedik . . .

„Tizenöten voltunk a mentőcsónakban. A háborgó hullámok mintegy két órán át dobálták csónakunkat ide-oda. Délután négy óra körül hirtelen hatalmas hullám borította el a csónakot, amely felfordult és valamennyien a vízben találtuk magunkat. Mindannyiunkon volt mentőöv, de amikor ismét a víz fölé kerültem, már nem láttam férjemet, Dávidot, és a többieket sem, akik velem voltak a mentőcsónakban. Egyedül maradtam a hullámok között . . .”

A 25 éves Málká Steier risonlőncioni fiatalasszony mondotta el ezeket a részleteket a tegnapi virradó éjjel a Jediot Áchronot kiküldött munkatársának, amikor egy indiai teherhajó fedélzetén Gibraltárra érkezett, tíz nappal a Mecádá elsüllyedése után.

Mint emlékeztet, Málká Steier, a Mecádá rádióosztályának ifjú felesége volt az egyetlen nő, aki a hajó utasai között volt. A többi megmenekülttel együtt, őt is felvette a Damudar Taszaka nevű indiai hajó, amely felfogta az amerikai parti őrség vészjelzéseit és letért útvonaláról, hogy segítsen a mentési munkálatokban. Málká férje, Dávid Steier a 24 névből álló veszteséglistán szerepel, azok között, akik holttestét nem találták meg.

Málká elmondotta, hogy valamennyien megdöbbentek, amikor a megafonokon hallották a vészjelzést és az utasítást, hogy mindenki azonnal jöjjön fel a fedélzetre. Természetesen az utasítás értelmében cselekedtek, és a fedélzetre érve hallotta Levin kapitány bejelentését, amely szerint a hajó menthetetlenül elsüllyed rövid időn belül. Férjével és még 13 emberrel együtt beszállt az egyik mentőcsónakba és férje segítkezett neki ennek során. Ami ezután történt, arra csak részben emlékszik. Csak az él benne világosan, hogy a hullámok igen magasak voltak. Három éven át kísérgette férjét tengeri útjain és sohasem látott ilyen viharos tengert. Csak filmeken lehet látni ilyesmit.

— Délután 4 óra körül jött a hullám, amely felborította csónakunkat. Egy teljes órán át lebegtem a vízben és egyre fáradtabb lettem. Ennek ellenére bizakodtam, hogy Dáviddal együtt megmenekülünk.

— Közben azonban lelkiileg és idegileg is kimerültem. Azt hiszem, félj elájultam.

Hirtelen motorzugást hallottam a fejem felett. Helikopter volt.

Integtem és abban reménykedtem, hogy kötélfégsót vagy csónakot ereszt le. A helikopter azonban eltűnt. Ennek ellenére tovább reménykedtem, mert úgy tűnt, hogy a pilóta észrevett.

— Még egy vagy két órát maradtam a vízben — ez az idő egy örökkévalóságnak tűnt. Hirtelen nagyobb hajó tűnt fel a közelben. Fokozatosan megközelítettek, majd a matrózok hálót dobtak le mellém.

Igy „halásztak ki” a hullámokból és húztak fel a fedélzetre. Nem is emlékszem, hogy pontosan mit mondtak, mert nagyon fáradt és gyenge voltam. Elmult néhány óra, míg kissé magamhoz tértem.

Az újságíró megkérdezte Málká Steiert, látott-e cápákat a közelben, mielőtt az indiai matrózok „kihalászták”. Határozottan nem válaszolt és az újságíró is csak később tudta meg, hogy a cápák általában nem úsznak a víz felszínén. A háborgó tengert sem szeretik és a jelek sze-

rint csak a következő nap jelentke meg, amikor a vihar kissé lecsendesedett.

— Miután kissé magamhoz tértem — folytatta elbeszélését Málká —, láttam, hogy a hajón más menekültek is vannak, de férjem nem volt közöttük. Sírva fakadtam. Még mindig reménykedem, talán Dávid még él és megtalálják.

Legalább a holttestét találnák meg, hogy illő módon eltemessük Izráelben — mondotta könnyezve.

A továbbiakban dicső szavakkal illette az indiai hajó legénységének magatartását. A matrózok nem győzték vizsgálni őket és folyton azt ismételték, hogy az amerikai parti őrség egységei folytatják a kutatásokat. Különösen sokat segített az indiai hajó első tisztjének felesége.

A gibraltári parti rendőrség egyik őrhajója a partra vitte az indiai hajóról az izráeli megmenekülteket, valamint Micháel

ÉPÍTKEZÉS

KÁRNÉJ SOMRONBAN

A „zöld vonal” tulsó oldalán fekvő Kárnéj Somron településen 500 új lakásegységet építenek a közeljövőben. A héten írják alá az erre vonatkozó szerződést a kilenc nagy építkezési vállalatot képviselő csoporttal. Az építkezést részben a sikunés építészeti minisztérium finanszírozza. A kormány arra is kötelezte magát, hogy megvásárolja a lakásegységeket, ha az építők vállalatok nem lesznek képesek eladni azokat a szabad piacon.

BANK JISZRAEL

ÁLLAMI KÖLCSÖNÖK HATÓSÁGA

FELHÍVÁS A NAGYKÖZÖNSÉGHEZ

KÖTELEZŐ ÉS ÖNKENTES KÖLCSÖNKÖTVÉNYEK BEVÁLTASA A BANKOK UTJÁN

A pénzüzetekkel kötött elrendezés értelmében az ügyfelek benyújthatják beváltásra azokat az állami kölcsönkötvényeket, amelyeknek elérkezett a beváltási ideje, — azokban a bankfiókokban, ahol számlájuk van, s azok ellenértékét azonnal és helyben megkaphatják. A fenti elrendezés vonatkozik a kötelező kölcsönkötvények beváltására is a következő esetekben:

- * Kötvénytulajdonosok, akik elérték 65. életévüket.
- * Az elhunyt kötvénytulajdonosok visszamaradottai.

Részletes felvilágosítást az előzetes beváltási jogosultságról minden bankfiók és a Bank Jiszráel ad. A beváltás a bankokban az ott bevezetett kezelési költséggel jár. A kötelező kölcsönkötvények kamat-szelvényeinek beváltása mentes a kezelési költségtől.

Kocsák tengerész holttestét, akit a matrózok már élettelenül találtak a víz felszínén. Steier Málká szavai szerint, szinte kezdettől fogva világos volt előttük, hogy a hajó legénységének nagy része elpusztult. Ennek ellenére, még most sem veszítette el reményességét. A tiznapos hajót alatt többször próbálták rádióon összeköttetésbe lépni az amerikai parti őrséggel, de nem kaptak világos választást. Gibraltárra közölték Málkával hivatalosan, hogy férje nincs a megmenekültek között, és gyakorlatilag nincs már reményesség. A gibraltári kikötőben a többi megmenekült, valamint Dávid Ben-Náim gibraltári konzul és a matrózok, illetve a hajóosztály szervezeteinek egy-egy képviselője várta.

Ben-Náim, valamint a parányi gibraltári zsidó hitközség főorobija

káddis-imát mondott a Mecádá hajótöröttjei emlékére, miközben valamennyi jelenlévő a könnyeit törülgette.

Az izráeli konzul a kormány nevében meleg szavakkal köszönetet mondott a hajó kapitányának és legénységének. Kocsák Micháel koporsóját izráeli zászlóval takarták be, mielőtt a partra szállították.

Az egyik gibraltári szállodában Málká Steiert nővére várta, aki ebből a célból érkezett a kikötőbe.

A Mecádá többi hajótöröttje igen fáradt volt, nem beszélve a lelki megrázkódtatásról, amelyet 24 társuk halála okozott nekik. Egész idő alatt abban reménykedtek, hogy a többieknek is veze rencsük volt és más hajó vagy helikopterek szedték fel őket. Csak kedden este tudták meg, hogy

rajtuk kívül mindössze három ember menekült meg.

Valószínűnek tartják, hogy a megmenekültek ma délelőtt Gibraltárról, Londonon át Izráelbe repülnek, ahonnan pontosan 26 nappal ezelőtt indultak el a Mecádá fedélzetén.

RÖVID HIREK

● A svájci Szövetségi Technológiai Kutatóintézet és a háttai Technikum között megállapodás hosszabbítását és követeli, hogy jött létre, melynek értelmében a neveztek ki helyette dr. Eljáhu két tudományos intézmény az el következő évek folyamán interziv munkatárs-cserét folytat. A svájci intézet, amelyet 1855-ben alapítottak, nagy népszerűségnek és köztisztisletnek örvend nemzetközi tudományos körökben.

● **A héten meghalt Micháel Modái, az energiaügyi miniszter és az apja. Modái miniszternek sokan bírák, fejezték ki részvétüket.**

● **Jeruchám Mesel, a Hisztad-rut főtthára, felkérte az osztrák szakszervezetek vezetőségét, fejtsenek ki nyomást kormányukra, annak megakadályozása érdekében, hogy modern osztrák fegyvereket küldjenek Szaudiának és Líbiának.**

● **A Tel Avivban hagyományosan minden évben megrendezett Mátot Chitin nevű akció, amelynek célja pészachi adományok gyűjtése a rászorultak számára, előreláthatólag körülbelül 1 millió sekkelt eredményez. Jicchák Je arab falu énekkara, amely nagy sikerrel a Sálom című dalt adta elő. A vendégeket Jechiel Káháná mérnök, a város polgármestere üdvözölte.**

● **Angol gyermekkönyvek kiadását nyitották meg a héten Kfár Szában. A kiállítás a tel-avivi nagykövetség kulturosztlálya és a Kfár-szábi városi könyvtár igazgatója közösen szervezte.**

● **Ismétlődő üzemhibák miatt a héten fennakadások voltak Na tanja vezérlésében. A város közleményt bocsátott ki, amelyben felhívja a lakosságot, hogy a víz vezetéket kijavításáig néhány napon át takarékoskodják a vízzel.**

● **Hat évi börtönbüntetésre ítélték Jicchák Sáfik 25 éves párdész kati fiatalémbert, aki több betörést követett el. A házkutatás során pisztolyt és Uzi géppisztolyt találtak lakásán.**

● **A kibuc Meuchád kibucit szervező főtthkárt választott Eli Zámir, Mágán Micháel kibuc tagja személyében. Az eddigi főtthkár, Jákov Cur visszatért kibucába, Netiv Hálamed Hé-be.**

● **A Mágén Dávid Ádom központja, a külügyminisztériummal karöltve kb. 8 tonnányi segélyt küld Görögországba, az ottani földrengés-károsultak megsegélyezésére. A küldemény többek között sátrakat, pokrócokat, folyékony tápszereket és gyógyszerket tartalmaz. A segélyakciót a görök Vöröskereszttel egyeztetették.**

● **Eli Ronén, az ismert étterem tulajdonos, akinek nevét többször megemlítették Ábu Chacéra miniszter bünperében, most azzal a váddal áll a tel-avivi közlekedési bíróság előtt, hogy egymásután ötször hajtott be a vöröst jelző fénybe, és csak hosszas üldözés után sikerült elfogni. Ronén, aki tagadja a vádat, azt állítja, hogy az ellene tanuskodó rendőr hazudik és annak a tisztnek a nevét is tudja, aki erre a rendőrt utasította. A pert elnapolták.**

● **Dália Atlasz izráeli karmester az utolsó pillanatban leváltotta kollégáját, Eljáhu Imbált, akinek az olaszországi Firenzében öt hangversemen kellett volna vezényelnie Mendelssohn „Eliás” nevű oratóriumát. Dália Atlasz igen nagy sikert aratott és az olasz sajtó nem mulasztotta el hangsúlyozni, hogy Firenzében első alkalommal vezényelt nő karmester.**

● **Immár egy hete nincs igazgatótanács a Rádióhatóság élén s így hétfőn meg sem tartották a rendes heti ülést. A kormányon belül viták vannak az új igazgatótanács személyi összetételéről, kérdésében, míg a réginek lejárt a kadenciája. Jorám Áridor pénzügyminiszter élesen ellenzi Reu-**

POSTAI FELFIZETŐINK

FIGYELMERE!

1981 március hónapban 1 havi előfizetés az UJ KELET-re 69.30 sekel értékűtöbblettel adóval

Kérjük előfizetőinket, hogy az esedékes összeget ezen az áron fizessék be a hónap elején. A kiadóhivatal

NÁTÁN ALTERMAN:

Miért szállták meg a németek Magyarországot

(Ezt a verset Nátán Alterman 37 évvel ezelőtt írta, amikor a náci bevonultak Magyarországra. A vers a Dávár című lapban jelent meg.)

Szerte a világon buzgón kommentálják, miért szállták meg Magyarországot az árjak.

A szövetségesek sajtója gazdasági s katonai okokról hord össze számos érvet, ékeset.

De én jobban tudom, s nem feledem soha, mi volt a megszállás valóságos oka.

* *

Felkél a hold, árjók fölött vad szél felhőket űz, s a kislány sugja: Őcsi, te beteg vagy, úgy ég a két kis kezed, mint a tűz.

S felel a kisfiú: Nem bírom, álljunk meg kicsit, és fektess addig le a hóba, mert a szél az arcomba hasít.

Ó, nem lehet, itt nem szabad megállnunk, s a batyudat se hajtsd el, kicsi, mert Vernichtungs-Kommando jár mögöttünk és az ilyen kicsiket keresi.

A Fekete Kereszt orvosai ők, s papjai a Fekete Rendnek; ha eldobod a batyut, meglelik, s tüstént a nyomunkba erednek.

Fáj a lábam, a szemem ég, ledőlnek, mért nem engedsz? Nyugi, kisöcsém, már közel a határ, azon túl megpihenhetsz.

Az már Magyarország? Az hát, őcsikém! És ott a kisgyerekek ellen nem küldenek Vernichtungs-Kommandókat, ott majd lepihenhetsz csendben.

Ott álló nap heverhetsz, szívikém, ott sírhatsz is, nem kell félned, s nagylány létemre még képes leszek én is együtt bögni veled.

De a fueska zokog, nem hallja a szót, leveti magát a hóra, a nővére pedig lehajol érte és óvón felnyalabolja.

S viszi, cipeli tüskén-bokron át, bár húzza az őcsike súlya; de már itt a határ, s csak a túldoldalán rogy össze nyögve, kifúlva.

Felnéz: haloványul a esillagos ég, mindjárt pirkad a hajnal; Jaj, ideértünk, ugye, őcsikém — líhegi felszabadult jajjal.

Ez már Magyarország, itt élni lehet, kelj fel, mondjuk el az áldást! — Ekkor indult, kommentátor urak, a magyarországi megszállás.

Ez a kislány tudja, s nem feledi soha, mi volt a megszállás valóságos oka.

GRÉDA JÓZSEF fordítása

1944. MÁRCIUS 19.

A magyarországi zsidóság tragikus napja

1944 március 19-én kezdődött el a magyarországi zsidóság tragédiája. A náci eszmák végigdübörögtek Budapest főútvonalán: megszállták Magyarországot, s ezzel megkezdődött a borzalmak sorozata; aminek a vég-eredménye: 600.000 ártatlan magyar-zsidó lett az áldozata.

Még ezen a napon — mert nagyon sietős volt — a pályaudvarokon, villamosokon és minden elképzelhető helyen igazoltatások voltak és még ugyanaz nap összeszedték több ezer pesti zsidót és vitték őket gyűjtőtábo-

rokba, majd a lengyel és német koncentrációs táborokba, a gázkamrákba. Pár nap múlva a vidéki városokban és falvakban is megkezdődött a gettózás, majd a bevagonírozás a gázkamrák felé.

Mi, a túlélők, 37 év után sem felejtjük el ezt a napot és azt, ami utána következett. 37 év óta élünk szívünkben a nyitott sebekkel, fájdalmas emlékekkel siratva szeretteinket, s a 600.000 mártírt.

Schillinger (Fell) Katalin

Azon a március 19-én

Az országuton tócsákban állt az éjszakai eső vize. Az utszéli növényekre letelepedett harmat cseppek a felkelő nap vörös fényében csillogtak. Akkor még nem tudtuk, hogy ez a nap az egész Európára ráboruló sötét és razziazó közegek ismertetését jelenti, mint ahogy arra sem gondoltunk, hogy a szikrázó esőcseppekkel — az ég könnyeivel — a Teremtő a magyarországi zsidóságot siratja el.

Az óbudai villamos végállomásról a Péterhegy irányába gyalogolva a német tankok sora mellett haladtunk el. A tankok lőtornyából zöldsápkás katonák könyököltek ki és a „wohin” kérdéseinkre azt válaszolták, hogy Jugoszláviába.

A Péter-hegyen, amelyet az összes cionista mozgalmi körök igen találozón zsidó-hegynek neveztek, sportolással és pihenéssel töltöttük a napot. Ekkor még fogalmunk sem volt arról a tragédiáról, amely Magyarországon lejátszódott. Ekkor még nem volt fontos számunkra, hogy a naptár 1944 március 19-ét mutat. Ekkor még nem tudtuk, hogy olyan dátum ez, amelyet képtelenek leszünk valaha is elfelejteni.

A szokásostól eltérően nem vilámozzal, hanem a Püspöktúrdőn keresztül HEV-vel térünk vissza Budapestre. Talán ez volt a szerencsénk, mert később — ezen a napon mindent később — tudtuk meg — hogy talán az életünket köszönhetjük a „műsorváltozásnak”. A villamosról ugyanis mindenkit leszedték a magyar pribékek.

A Margit-híd budai hídfőjénél a HEV végállomáson figyelmesebb lettünk a sok rendőrré, kaskatollásra és német katonára. Láttuk, hogy igazoltatások vannak, s igen sokan kénytelenek voltak felszállni a sötétszínű rendőrségi „salátáskocsira”, vagy teherautókra. Kérdésünkre az egyik kalauz megjegyezte, „hát nem tudják, hogy bejöttek a né-

metek és most végre nagytakarítást rendezünk a zsidók és kommunisták körében. Látják már ott rakják őket autóra...”

Tudtuk, hogy ezuttal csak a szemtelenséggel határos vakmerőség és razziazó közegek ismertségét jelenti, mint ahogy arra sem gondoltunk, hogy a szikrázó esőcseppekkel — az ég könnyeivel — a Teremtő a magyarországi zsidóságot siratja el.

Megvártuk míg a tömeg átjutott a háromszoros kordonon és azt is bevártuk, amíg a riadóautók egyrésze eltávozott és így a fogdmegek ébersége csökkent. Megigazítottuk hátizsákjainkat, kettős sorban álltunk és ahogy azt a leventén tanították, feszes léptekkel nemzeti dalokat énekelve kivonultunk a pályaudvar területéről, miközben a csendőrök

elismerő mosolya kísért bennünket...

Néhány perccel később amikor Budapest központjában leszálltunk a villamosról, már pontosan tudtuk hányadán vagyunk. Hiába kerestünk régi barátokat. Nem jöttek velünk kirándulni... hosszú szabb gyalogutúra vitték őket a német és magyar csatlósai...

Aznap este a Kispest felé tartó villamoson estünk át az utolsó aznapi igazolatáson. A rendőrök megdöcsértek bennünket, amikor messziről lobogtattuk személyazonosságigazolványunkat. Azért messziről, nehogy közelről észrevegyék az igazolványra rápecsételt nagy „ZS” betűt.

Ezen a március 19-én sokan elmentek otthonról és soha sem tértek haza. Ezeket hurcolták el és őket sem láttuk többé viszont.

FUCHS ÁVRAM

Egy kitünő kezdeményezés

Néhány nappal ezelőtt rádióriportot hallottam a beér sévai egyetem kitünő kezdeményezéséről. Országos figyelmet érdemel.

A Ben Gurion egyetem tanácsa elhatározta, hogy kísérleti alapon megpróbál segítséget nyújtani egy fájó társadalmi probléma rendezéséhez. Ennek jegyében megnyitották az egyetem kapuit a peremifjúság számára.

Olyan fiatalokról van szó, akiknek benőt már a fejkülgya, de nem dolgoznak, nem is tanulnak, viszont a törvény embereivel volt már dolguk. Még betörők is akadnak közöttük.

Ezeket a fiatalokat háromszor egy héten vendégül látja az egyetem és előadásokat rendeznek számukra. Előzőleg beszélgetnek velük, megállapítják, kit mi érdekel és különböző csoportokban hangzanak el az előadások. Van, aki az irodalom, mások a tudománytörténet, vagy az archéológia alapjait ismerik meg. Színesek, érdeklődést keltőek az előadások. Valóban azt célozzák, hogy a hallgatóság számára egy-

soha nem ismert világ bejáratához mutassák meg az utat.

A diákok egyetemi igazolványt kapnak. Státusuk: „rendkívüli hallgató”.

A rádióriport beszámol arról, hogy nagy sikere van a kezdeményezésnek. A perem-ifjúság körében rangnak számít, aki zsebében hordja az egyetemi igazolványt és egyre csak a hallottakról vitatkoznak baráti körben.

Soha nem hallottam verset, mióta élek — mondja az egyik fiatalember, aki már hónapok óta rendszeresen jár az egyetem irodalmi előadásaira. Azelőtt kocsmai verkedő volt és a máséhoz is hozzányúlt. Háromszor ült börtönben. Most az egyetem padját koptatja.

Csodászer? Lehet, hogy kevesebb annál, de minden esetre nagyszürű kísérlet egy társadalmi probléma orvoslására. Kíváncsian várom a további híreket Beér Sáváról, ahol Ben Gurion, az egyetem névadójának szellemében kísérleteznek.

(benedek)

LAPPANGÓ GYULÖLET

Jirka és a druzok becsülete

Zimankós téli jeruzsálemi éjszaka volt, amikor ismeretlen tettesek lelőtték Chámmád Abu-Rábját beduin sejk, Kneszet-képviselőt. A merénylet hat revolvergolyót lött Abu-Rábjába, akinek holttestét a bezúzott szélvédő üveg mögött, a volánra dőlve találták meg.

Ez volt az első képviselő, akit az állam alapítása és a Kneszet felállítása óta meggyilkoltak. Nyomban az ország egész területére kiterjedő hajtvadászat indult meg, és a gyanúsítottakat — akik most felelnék a bíróság előtt tettükért — már néhány órával később elfogták. A merénylők személye nyomán egy csapatra az érdeklődés központjába került egy csöndes, pasztorális nyugat-gálili druz falu, Jirká. Itt lakik ugyanis Dzsáber Muádi sejk, akinek három fiát — Széjfi, Dáhs és Hájil Muádit — gyanúsítják az apjuk politikai riválisának meggyilkolásával.

FALU A HEGY-TETŐN

Jirká, a Földközi-tengerbe vezető két nagy kiszáradt patakmeder, délen a Jászf-patak, északon a Bét Hámek-patak közötti, 340 méter magas dombon terül el. Főleg termésköböl-

épült házaik és keskeny, tekergő sikátorait zöldelő kertek, gyümölcsösök és természetesen megművelt földek veszik körül. A falu az Akkó-Cfát és a Náhária-Méron-Cfát utakat összekötő országúttól mintegy 5 kilométerre és a Földközi-tenger partjától mintegy 12 kilométerre terül el.

Jirkába utazva áthaladunk Kfár Jászf és Abu-Sznán ugyan-csak druz falvakon, miközben az országút mintegy 300 métert kapaszkodik fel az erősen lejtős hegy oldalára.

Mintegy 5000 lakosa van Jirkának, akiknek túlnyomó többsége a földmunkán kívül a helyi nagy fémmezmunkáló üzemből és varrodájában dolgozik. A falu központjában, ahová rakott kőkerítések között vezet a megkoptott aszfaltos út, találjuk Muádi sejk terjedelmes rezidenciáját, amely a gyilkosságot követő napokban, sőt hetekben, az ország druz lakosságának valóságos zarándokhelye volt.

DÁVID KIRÁLY TANÁCSOSA

A közelben lévő sikátorok egyikében, egy kupolás helyiségben van Nábí A-Szádik, vagyis az „Igaz Sejk sírja”. A druzok

számára szent helynek a zsidó hagyományok terén is fontossága van. Állítólag itt van eltemetve Chusi Háárei, vagyis az Árkáji Chusi, aki Dávid király tanácsosa volt. A hagyomány alapja bizonyára a Jirká és Árká nevek közötti hasonlóságban rejlik.

A falu nevének eredetét nem ismerik, és először a kereszties lovagok 13-ik században írt okmányai említi „Arket” néven. A falu valamennyi lakosa — egészen jelentéktelen kivétellel — druz.

ALMINISZTER ÉS VÉRBOSZU

Dzsáber Muádi sejk 1955-ben került be először a Kneszetbe, amelynek rövid megszakitásokkal azóta is tagja. Politikai karrierjének csúcspontját 1972-ben érte el, amikor távközlési alminiszter lett. Végeredményben ő volt az ország első nem-zsidó polgára, aki ilyen magas tisztségig vitte.

A testes és állandóan gondosan öltözött sejk neve a multban már szorosan összefüggött egy vérboszuval. Sok-sok évvel ezelőtt börtönbe is került, mert megölte azt a falubelijét, aki megszöktette és feleségül akarta venni a menyasszonyát, akit elő-

(Folytatása a 4. oldalon)

TELEFON-STORY

Cseng a telefonom a minap, úgy a déli órákban. Felemelem a kagylót s mint jól nevelt telefonáló, bemondom a nevem, azt hiszem elég érthetően. Ez azonban ugylátszik, nem befolyásolta a hívó felet, mert a drót tulsó végéről kellemes, lágyan, szabrástán raccsoló női hang megkérdezte:

— Silberstein?
— Nem — válaszoltam. Téves.
— Nem Silberstein?
— Nem!

Pillanatnyi zavart csend, majd:

— Ál titlocéc, Zélig, áni mákirá et kolchá! — mármint, hogy ne viccelj, Zélig, ismerem a hangod!

Szóval, nem csak Silbersteinnek, de még Zélignek is kellene lennem ahhoz, hogy azonosává váljak a hölgy által hívott személylyel. E felismerés döntő kihatással volt a további fejleményekre. Előzőleg ugyanis, másodpercek tört része alatt átvillant agyamon, hogy vállalom ezt a silbersteinséget, ha önagsysága olyan nagyon ragaszkodik hozzá. Megbeszéltem valami találkozózt, aztán meglátjuk, valami csak lesz. Már voltak ilyen esetek; legalább is olvastam róla.

Ha mondjuk, Urinak, Cvikának, Smulíknak, vagy esetleg Mojselének nevez (Mojselég még elementem volna) a dolgok menete talán egész más irányt vesz. De Zélig — azt már nem! Még ha életem legnagyobb kalandját mulasztom is el! Zélig — bösüm ofjen!

— Nem — közöltem a tőlem telhető legridegebb hangon — nem vagyok Silberstein, még kevésbé Zélig.

— Böemet?
— Böemet.

S akkor ingerült, bosszus, csaldótt söt, kissé keserű hang csatant fel a drót tulsó végén:

— Lámá?!

Mármint, hogy miért nem vagyok én Silberstein Zélig? Megvallom, ez a kérdés szíven ütött. Állítólag ugyanis gondolkozó természet vagyok. Valóban, hányatott életem során már sok mindent eltöprengtem; de, hogy miért nem vagyok Silberstein Zélig, azon, e történelmi pillanattig még nem jutott eszembe elmélkedni. Dehát ezen már nem lehet segíteni. S mi az egyetlen találó és kielégítő válasz egy ilyen „lámá-ra”? „Káchá!”

— Káchá — mondtam tehát, Ez a helyzet. Nem vagyok Silberstein Zélig s ebbe mindkettőnknek bele kell nyugodni. Én már rég belenyugodtam.

— Ujsz! — bizonyára ismerik ezt a jellegzetes szabre indulatszót: a leplezetlen, tömény düh kitörés jele. — Ujsz! Az lámá bilbáltá li et hámóch kol házám?! —

Mármint, hogy akkor minek szé ditettem én őt, egész idő alatt.

En.

S ezzel lecsapta a kagylót, csak úgy csengett belé a fülem.

S most, hogy mégis eltöprengtem a dolgom, hálás vagyok a sorsnak, mért nem vagyok Silberstein Zélig.

Mert e név eredeti birtokosát nem irigylem.

(barkay)

TRÓNON ÉS TRÓNFOSTVA

Egyre több olyan jelentős érkezik Rabatból, Marokkó fővárosából, ami arra enged következtetni, hogy Hasszán marokkói király helyzete megrendült. Néhány héttel ezelőtt a londoni „Daily Telegraph” a következőket írta: „A 18 millió marokkónak mindössze egynegyede van állandó munkaviszonyban... Egy autóbusszofőr tízéves szolgálati idővel a háta mögött havi 161 fontot keres... A hadsereg egy őrmestere — akinek családját elegáns villában szállásolják el — 612 fontnak megfelelő összeget kap... Hasszán gondját viseli katonáinak és reméli, hogy azok hi-

ségek maradnak hozzá. Alig három és fél évvel ezelőtt ugyanis szinte csak a csoda mentette meg életét, amikor repülőgépet átlugattak azoknak a marokkói zendülőknél, akik a király legjobb barátjának, Oufkir tábornoknak a vezetésével államesintet kíséreltek meg. Mostanában is sok bírálat éri a királyt azért, hogy immár tizedik palotáját építeti Agadirban. Mind a kilenc királyi rezidenciát állig felfegyverzett katonaság őrzi, felkészülve arra, hogy az uralkodó előzetes bejelentés nélkül bármikor megérkezhet husz-egynéhány udvaroncának kíséretében... Keve-

sen, még a király legbüzböbbs hívei sem számítanak arra, hogy az uralkodó öt év múlva is trónon fog ülni... Hasszán király, bár ugyanolyan elszigetelten él, mint a sah tette, tudatában van a veszélynek, s ezért két repülőgépes is állandó készségben tart — az egyiket francia pilóták vezetik —, hogy adott esetben elmenekülhessen az országból”.

Kétségtelen: a monarchiák napja leáldozóban van. A század elején még száz körül járt a császárok, királyok, nagyhercegek, fejedelmek száma, és több mint negyven uralkodó maharadzsa volt. 1979 márciusában a statisztika egészen mást mutat. Ma Földünk országaiiban már mindössze csak egyetlen császár, tizenöt király, egy nagyherceg, két herceg és egy maharadzsa van.

A legrégebben uralkodó Hirohito, az egyetlen császár, aki 1926-ban ült Japán trónjára. A legrövidebb ideig uralkodó császár 1976-ban ült a maga rendelté — Párizsban készült — trónra: I. Bokassa, a Közép-afrikai Császárság volt uralkodója.

Az egyetlen maharadzsa Bhutanban kormányoz, neve Jigme Singhi Vangesuk. Az egyetlen nagyherceg: Jean, aki 1964 óta Luxemburg államfője. A hercegek közül II. Ferenc József a rangidős, 1938 óta Lichtenstein államfője; III. Rainier herceg képe 1949 óta szerepel a monacói bankjegyeken; az országban egyébként a francia frank is forgalomban van.

Európában Angliával kezdődik a királyságok sora. II. Erzsébetet 1952-ben koronázták meg. I. Baudouin belga király 1951. Margit dán királynő 1972. Beatrix holland királynő 1930. V. Olaf norvég király 1957. János Károly spanyol király 1975. Károly Gusztáv svéd király 1979 óta ül a trónon.

Az ázsiai uralkodók közül Huszsein 1952-ben, Birendra Bir Bikram Sah Dewa nepáli király 1972-ben került trónjára. Chaled szaudi arabiai király 1975-ben vette át az uralkodást; Bhumiból thaiföldi király viszont már 1946 óta áll országán élén.

Afrikában 1964-ben lett király Leshoto államban II. Motilehi Moshoeshoe. A már bevezetőben említett II. Hasszán 1962-ben foglalta el a marokkói trónt. Az 1967 ig brit védnökségként szereplő Szváziföld király II. Sobhuza. Az Új-Zélandtól kétezer kilométerre északkeletre lévő Tonga-szigetek király 1965 óta: Taufalaha Tupu.

Az exkirályok közül a legtöbbet egy időben Konstantin volt görög királyról beszéltek és irtak — az angol lapok pletykarovatának állandó szereplője volt. Feleségével, Anne-Marie exkirálynővel és három gyermekével 1976 óta Angliában él, és nemrég vásárolt egy 350.000 font értékű elegáns házat London egyik ugynyevezett „jobb negyedében”, Hamsteadban. (Konstantinról tudják, hogy a Karamanlisz-kormány a Görögországban maradt ugynevezett magánvagyon megváltásául 15 millió fontot ajánlott fel neki. A királyi vagyonleltárban sok más mellett 30 autót, 27 jacht, 200 bizánci ikon szerepel, ritka könyvek, festmények, műkincsek és egy közepes nagyságu birto-

kocska Athén közvetlen közelében.)

A Portugáliában élő olasz Umberto hivatalosan, bankátutalás formájában ma is megkapja olaszországi magánbirtokainak jövedelmét és szabályos udvartartást tart fenn.

A legfiatalabb exkirályok közé tartozik a most 34 éves tunéziai Rehad. Londonban és Párizsban tart fenn lakást, bankszámlája még jó néhány évre nyugodt életet biztosít számára, annál is inkább, mert ezt a számlát saját, jólmenő bankja vezeti. Mihály, román exkirály nagy amerikai cégek képviselőjeként utazgat a világon, számos olyan vállalat van, amely jó reklámnak tartja, hogy egy egykori király köti meg számára az üzleteket. Simeon bolgár exkirály nem akar dolgozni. Rendkívül gazdag felesége pénzéből él Madridban. Leka „albán király” (kisgyerek korában élt rövid ideig Albániában) 1961-ben Párizsban a Bristol szálló különtermében „nyilvánították királylyá”; a tereben 150 meghívott albán emigráns tapsolt. Leka is felesége vagyonából él.

II. Ahmed Faud, Faruk volt egyiptomi király fia Monte-Carlo-ban lakik és rendszeres látogatója a kaszinónak. Vannak realista gondolkodású exuralkodók és ex-trónörökösök. Ilyen például Hailé Szelasszié, volt etiópiai császár. Londonban élő fia, aki többször is cáfolta, hogy „többnek tekintné magát, mint volt trónörökösnek”. Az már viszont egyenesen afféle történelmi tréfának tekintethető, hogy egy Romanov Vlagyimir nevű. Spanyolországban élő állítólagos „orosz nagyherceg” nemrég arról beszélt, hogy ő lényegében „minden oroszok cára”.

A legszegényebb exuralkodók egyike a volt zanzibari szultán, akit 1964 januárjában ültöztetett a forradalom. Ötvenéves családjával akkor Manchesterbe repült, jelelleg igen szerény körülmények között él az angliai Portsmouth közelében levő Southseabean.

ALEX MAY

PURIMI HIREK

A hét folyamán egyetlen „svili”-re végződő nevű állam-polgárt sem tartóztattak le betöréses lopás vagy kocsmai verekedés címén.

A Naturé Kártá Jeruzsálemi rohamosztagainak tagjai elhatározták, hogy szombat helyett ezentúl szerdai napokon dobálják a követ a Rámot-kvisre. Szombaton imádkozni és pihenni akarnak...

Dávid Lévi sikunügyi miniszter egyetlen beszédét sem mondott a hét folyamán, s így egyetlen esetben sem próbálta utánozni Menáchem Begin hanghordozását.

A Szovjetunióból érkező olék 85 százaléka Bécsben kijelentette, hogy Kármelben, Máalotban, Bét Semesben vagy Netivotban szeretne letelepedni. Csak 15 százalékuk választotta a nyugati államokat.

Kádár János magyar miniszterelnök üdvözlő táviratot intézett a H.O.H. és a BnÉ Herzl tel-avivi vezetőségeihez, dicsérve az említett szervezetek a magyar nyelv és kultúra terjesztése terén elért kiváló eredményeikért. Ugyanakkor a Népszabadság szerkesztője felkérte az Új Keletet, kölcsönözzön ki egy-két évre néhány kiváló korrektort.

Rendőrségi eljárás indult Simon Perez és Jicchák Rabin ellen, mert fényes nappal összeütközve találtak őket egy bokor mögött a tel-avivi Gán Háámáutban.

Az Agudát Jiszráel, amely erősíteni kívánja pozícióját a Kneszetben, elhatározta, hogy közös listát nyújt be Sulámit Alonival és pártbarátaival.

A tel-avivi központi autóbussz-állomáson munkanélkülség áldozatai lettek az utaseprők, mert 24 óra leforgása alatt egyetlen járóelő sem dobott üres cigarettásdobozt a járdára.

Az Egged és a Dán autóbussz-kooperatívák udvariassági versenyt kezdeményeztek, amelynek keretében a sofőrök mosolygó arcra, barátságos salom-mal fogadnak minden egyes utast, és felszálláskor, a jegyváltás után aprósüteménnyel kínálják meg őket.

Huszsein király ligetét ültetett Jeruzsálemtől nyugatra, megboldogult 2. számú felesége, Alia királyné emlékére, és felkérte a Keren Kájemetot, jegyeztesse be aranykönyvébe a királynét.

Az életfogytiglanra ítélt Tuvia Osri bejelentette, hogy „megtér”, szakállt és pájszot növeszt és életének hátralevő részét a Gemore tanulmányozásával tölti. Ugyanakkor kérte, engedjék el büntetésének hátralevő részét, mert Afrikába szeretne utazni, hogy a bennszülötteket zsidó hitre térítse.

A Vallásos Nemzeti Párt vezetősége közölte, hogy a következő kormányban nem kívánnak résztvenni a koalícióban.

(Kardos)

RONALD REAGAN:

„Szívesen elmennék a lakodalomba...”

Egy londoni képes hetilap munkatársát fogadta a minap Ronald Reagan, az Egyesült Államok elnöke, és a többi között szóba került Károly trónörökös, a welszi herceg esküvője, amelyet a nyár derekán tartanak meg.

— Szívesen elmennék magam is a lakodalomba — mondotta az elnök.

Az újságíró még le sem jegyezhetette a mondatot, amikor közbeszólt az elnök felesége:

— De hiszen még nem is hívtak meg az esküvőre, Ronald! Hogy beszélhetsz így?

Az elnök fejlett diplomáciai érzékről tett tanúbizonyságot, amikor így zárta le a témát:

— En még kezdő elnök vagyok, nem tudom, hogy mennek az ilyen dolgok. Előbb-utóbb majd csak kiküldik a meghívókat. En annyit mondtam csupán, ha meghívóknak, szívesen elmennék a lakodalomba...

«JERUZSÁLEM KÖNYVTÁR»

A könyvüzletek, könyvtárak tanúsága szerint, a zsidó nép átörökölte öseitől a könyv szeretetét. Izrael polgáira, és a magyarul beszélő, olvasó jisivra is vonatkozik az a megállapítás, hogy a zsidóság a könyv, az írás népe.

A jeruzsálemi magyarajku közösség jelentős rétege a „Jeruzsálem könyvtárban” keresi szellemi táplálékát vagy a kikapcsolódást, illetve a gondúztet kezegető olvasmányok beszerzését. A magyar nyelvű, 20.000 kötetes kölcsönkönyvtár az aradi származású Braun Irén és László vezetése alatt működik. A Javetz utcai könyvtár a főváros legrégebbi kölcsönkönyvtára. Még az ország függetlensége előtti években, az angol mandátum idején, a Budapestről alijjázott Gondos-házaspár alapította, indította útnak a könyvtár fejlődését. 1968-ban vette át a Braun-házaspár a „Jeruzsálem Könyvtár”. Nemesak üzleti megfontolás, hanem a könyv szeretete is irányította őket a könyvszakma felé.

A könyvtár tagjai nemesak a könyveket cserélik ki a könyvtárban, de mint egy meghitt, családias hangulatú klub tagjai, a gondolataikat is a könyvtárban cserélik ki, ott vitatják meg az időszeri problémákat és adják tovább a zsidó humor gyöngyszemeit. A jeruzsálemi magyar-zsidó közelében is tevékenykedő Braunék olyan szívvelyes közvetlenséggel foglalkoznak a látogatókkal, hogy a könyvtár „kávészék nélküli irodalmi kávéház” szerepét is betölti.

A polcokon nemesak pedáns, de sajátos rendszerben csoportosított összetételben sorakozó könyvek közül, minden esetben pillanatokon belül biztos kézzel

emeli ki a kért vagy ajánlott könyvet a tagok igényeit jól ismerő Braun László. A könyvekkel zsúfolt polcokon, a legjobban kerestett szépirodalmi könyveken kívül megtalálhatók a zsidó- és világtörténelmi tárgyu, valamint az élettrajzi, az utléírások és szakmai ismereteket tartalmazó kiadások, továbbá a sport tárgyú és ifjúsági regények is, és természetesen a nagy számú detektívregények és a romantikus könnyű irodalom is.

A jóhangulatú Braun szerint a szakma elengedhetetlen előfeltétele a jó memória és a tagok igényeinek ismerete. Természetesen mindenki csak „jó” könyvet akar kivenni a könyvtárból. A könyvtáros kötelessége ismerni, illetve meg tudni, hogy mi is az olvasó igényeinek megfelelő „jó” könyv. Vannak persze határozott igényű olvasók is, akik pontosan körülírják, meghatározzák, hogy mit akarnak olvasni. Időnként és hangulatuknak megfelelően, az olvasók megváltoztatják az olvasói irányvonalat. A női olvasók jelentős része a szentimentális tárgyú könyveket kedveli. Az utóbbi években a festők, zeneszerzők élettrajzi regényei a legkeresettebb olvasmányok. Magyarországi, európai amerikai és izraeli kiadókól, valamint magánkönyvtáraktól szerzik be az utánpótlást.

— Az anyagilag megterhelt inflációs években csökkent-e az olvasók tábora? — kérdezzük.

— A bevétel csökkent ugyan, de az olvasók tábora nem. Ugyanis nem emeljük az előfizetési díjakat az infláció arányában. Olvasótáborunk átrzi, hogy a legjobban legmeghittabb barát egy jó könyv, amelynek kicserélése nem okoz problémát — mondja Braun László.

HABIMA

Tel Aviv, március 19, csütörtök
RÁCSOK
A kisteremben
AZ ANARCHISTA
Haifa — 18.30, 21.30
A KIS TEL AVIV

Jirka és a druzok becsülete

(Folytatás a 3. oldalról)

Zölög már neki ígért a családja. Az áldozat, aki a Jirkában élő másik nagy család, a Mula-nemzetség tagja volt, a szülőkkel összejátszva szöktette meg a leányt, ami Dzsáber mentalitása szerint, csakis vérellomosható foltot ejtett a becsületén. Nemsokára holtan találták a jirkai Rómeót. Evekkel később a hűtlen leányzó is élettelenül találtak, de a mai napig sem sikerült gyilkosát elfogni.

ROTÁCIÓ

A 9. Kneszet-választások előtt kötött rotációs egyezmény alapján, Széjf Adin Zuábi keresztény nazaréti arab került a Kneszetbe. Zuábi rövidesen lemondott és átadta székét Ábu Rábijá beduin sejknek, aki a rotációs egyezményt megszegve, nem volt hajlandó lemondani, hogy Dzsáber Muádi kerüljön a helyébe. Muádi és Ábu Rábijá között vizsály tört ki ebben az ügyben, ami a beduin sejk meggyilkolásával érte el csúcspontját.

Dzsáber Muádi most a törvény értelmében a Kneszet tagja, míg három fia vizsgálati fogáságban van.

KÉSİK A „SZIJCHÁ”

Jirkában a család és a druzok egyéni nézete szerint látják és

ítélik meg a történeteket. A Muádi-fivérek unokatestvére például úgy hiszi, hogy az egész letartóztatás kifejezetten politikai hátterű, „mert valakinek érdeke egymás ellen uszítani a beduinokat és a druzokat. Ezek a körök azonban elfelejtették valamit — tette hozzá az illető nyomtételkál —, hogy a druzok, mint a beduinok is, fegyverrel rendelkeznek, és egy óvatlan kijelentés vagy lépés nyomán olyan háborusodás törhet ki, amelynek nyomán vér patakzik úgy a Gálilban, mint a Negevben.” Mindenesetre, azóta nem sikerült „szulchát”, békét teremteni a két család között.

FÉKTELEN GYÜLÖLET

Egy másik jirkai kijelentéséből sokat tudhatunk meg a druzok és a beduinok közötti viszonyról. Ez a férfi elmondotta, hogy „nagy népgyűlést tartottak egyszer, ahol 3000 beduin és 8 druz vett részt. Ennek dacára, amikor a beduinok az államot kezdték bírálni, majd szidal-mazni, a nyolc druz elkergette őket, „mert a druzoknak van ön-megbecsülésük; végeredményben a becsület a legfontosabb dolog a druz számára”.

„A beduin mocskos fajzat —

folytatta a druz —, mert soha nem tudhatod, hogy mire gondol és mit érez, amikor veled beszél. Lehet bosszantani, sőt sértegetni a beduint, aki hajlandó türelmesen, néha alattomosan, akár 40 évet is várni, hogy megöljön, és a történet után is azt mondja, hogy „túlsgósan siettem”. Ez a beduin karaktere.”

JITRÓ, A SZENT

A druzok még a Fatima-kalifátus idején szakadtak el a mohamedán araboktól és azóta külön vallásuk van. Hazánkban főleg az ország északi, hegyes részein laknak. A legészakibb druz falu a Cheronmon fekvő Madsz-dél Samsz, a legdélibb pedig a Haifától délre, a Kármel tetején lévő Dálját Ád-Druz vagy Dálját Hákármel, ahogy a zsidók nevezik.

A török és angol uralom idején mohamedán szektaként tartották nyilván a druzokat, akiknek státusza Izraelben teljesen megváltozott. Egyenlő jogokkal rendelkező polgárok, akik rendszeres katonai szolgálatot is teljesítenek.

Hazánkban közel 35.000 druz él 17 faluban. A Gálilban van eltemetve szentjük, Nebi Suájeb, aki a Bibliában említett Jitróval azonos.

f. a.

HETI TELEVÍZIO-MŰSOR

MOLDOVA GYÖRGY

A TÖRVÉNY SZOLGÁJA

3.

Hasonló benyomást keltett bennem annak a főmérnöknek az ügye is, akinek „A törvény szolgája” felgyújtotta rózsadombi villáját. A főmérnök ellen a saját édesanyja indított kártérítési pert. Keresetében elmondta, hogy a fia eladta vele háromszobás vidéki házat azzal az ígérettel, hogy viszonzásul magához veszi és gondoskodik róla. A ház vételárát a főmérnök elfogadta és villájára költötte, majd egy fél évvel később elintézte, hogy egy vizsgálatnál beszámíthatatlannak minősítették az anyját és elmeegógyintézetbe záratta. Az öregasszony a kórházból próbálta megvívni harcát a siker minden reménye nélkül, mint előre látható volt, az ítélet a főmérnöknek kedvezett.

Megtaláltam annak az üzemi könyvtárosnőnek az anyagát is, akinek „A törvény szolgája” pénzt küldött a könyvtár fejlesztésére, mert ő is megfordult a bíróság előtt mint felperes; a vállalata igazgatóját jelentette fel. Vallomása szerint az igazgató kivett a könyvtárból egy hatkötetes közgazdasági témájú szöveggyűjteményt, az előírt költségszámítás idő leteltével sem hozta vissza és nem is hosszabbította meg. A könyvtárosnő úgy vélte, hogy a kölcsönzési szabályzat az igazgatóra éppúgy vonatkozik, mint a Szabolcsból feljárt segédmunkásokra, felszólítólevelet küldött neki, és mikor a megismélt figyelemre sem kapott választ, árt a bíróságnak, hogy a könyvek árát vonják le az igazgató fizetéséből. Eljárása annyira szabályszerű volt, hogy az igazgató nem tiltakozhatott el tőle, de megtalálta a módját, hogy bosszút álljon. A könyvtárosnő fizetése hosszú évek alatt egy fillérrel sem emelkedett, de a panasztevő még ennél is sérelmebbnek találta, hogy a könyvtárat áttelepítették egy használaton kívüli egykori felvonulási épület egyik kamrájába, és a nedvesítettől a könyvek nagy része tönkre ment. A kár többszáz ezer forintot rugott, a bíróság ennek ellenére sem tehetett mást, mint hogy elutasította a könyvtárosnő keresetét, el kellett ismerje: az igazgató korlátlan joggal dönti el, hogy hol működjenek az üzemi különböző létesítmények.

A periratok elolvása után világossá vált, hogy a résztvevők miért hallgattak ezekről az ügyekről, nyilvánvalóan szégyelltek szerezniük, ezenkívül semmi sem tisztázódott, sőt úgy éreztem, hogy a nyomozás munkája még tovább bonyolódott, szinte minden ügyben akad egy-két ember, aki több-kevesebb indokkal próbálhatta megtorolni az őt ért méltánytalanságot és nyulhatott „A törvény szolgájának” kétségbeesett és erőszakos módszereire. Bármennyire is szerettem volna eljutni az igazságig, erőm végén jártam már, csak abban reménykedhettem, hogy a bíróságon, ahol az ítéleteket hozták, találak valamilyen használható nyomot.

*

Ezentúl szinte minden időmet a bíróságon töltöttem, sétálgattam a folyosókon, hallgattam a tárgyalásokat, mintha „A törvény szolgája” eljövendő áldozatait próbálnám megtalálni a peres felek között.

Néhányszor Gimesyvel is találkoztam, irtóztam csípős, rossz modortól, de beláttam, hogy túl kell tennem magam viszolygá-

saimon, egyik alkalommal megállítottam és megkértem, hogy szánjon rám egy-két órát. A bíró nem térhetett ki a beszélgetés elől, de ahogy rágyújtott, a kelletlenség kiült az arcára:

— Parancsoljon.
— Mivel magyarázza, hogy „A törvény szolgája” mindig azokból az ügyekből indul ki, amelyeket ezen a bíróságon tárgyalnak és többnyire az ön vezetése alatt álló tanács?

— Nem tudom.
— Mégis, mi a feltételezése?
— A rendőrség újabb az is előírja, hogy találgatnom kelljen?

Nyittem egy nagyot:
— Ki férhetett hozzá ezekhez a periratokhoz?
— Bárki hozzáférhetett és hozzáférhet ezután is, amíg nyugdíjasok és az ország lerosszabbul fizetett adminisztrátorai kezelik őket. Egyébként szeretném közelebb magával, hogy nem vagyok hajlandó elvégezni a rendőrség munkáját. Ha érdeklí magukat a tettes — tessék kinyomozni! Az én dolgom akkor kezdődik, amikor maguk befejezik a sajátjukat.

A kutatás meddő óráiban felüldülésnek számított, ha fellátogathattam az ötödik emeletre, az irattárba. Összebarátkoztam az öreg altisztal, magányos aglegény volt, szerteágazó érdeklődéssel, otthon dolgozgatott kis műhelyében, szőlőt nevelt, megkínált saját termésű borával. Kérdeztem a véleményét Gimesyről, az öreg kitérően válaszolt, de ahogy ingatta a fejét, látszott, hogy nem rajong a bíróról.

Lehet, hogy Gimesy kiállhatatlan modorán támadt düh vezérelt, de vele kezdtem el a már személyekre is kiterjedő nyomozást. Szereztem egy levelet, melyet a bíró hivatali írógépén írtak le, odaadtam a szakértőknek, hogy vesse össze a Justitia-emblémák hátán talált gépéslelet — a szakértők lehetségesnek vélték, hogy a két irat egy és ugyanazon a gépen készült. Elhatároztam, hogy bemegyek a törvényszék elnökéhez és elkérem Gimesy személyi anyagát. Közbejött azonban egy országos riasztás és az ezt követő összetartás, csak két héttel később jutottam el a bíróságra.

Felútam, hogy az épület utcai homlokzatára kirakták a fekete zászlót, bent megkérdeztem a törvényszék elnökétől, hogy kit gyászolnak.

— Régi jó kollégánkat vesztettük el, Gimesy doktort. Egy infarktus vitte el. A felelősségteljes munkájáról írták meg, a sok cigarettát...

Megdöbbenésemben szólni sem tudtam, képtelen voltam eldönteni magamban, hogy érdemes-e folytatni a nyomozást egy halott ember ellen? Mindenképpen szerettem volna lezárni „A törvény szolgájának” már évek óta húzódozó ügyét, megkértem az elnököt: engedje meg, hogy átnézhessem Gimesy személyi anyagát és átvizsgálhassam az íróasztalát. Az elnök némi vonakodás után hozzájárult.

A személyi anyag dossziéjában kevés érdekeset találtam, minden adat, a jellemzők hangvétele arra vallott, hogy Gimesy a törvényszék legjobban képzett bírái és legnehezebben kezelhető emberei közé tartozott — könnyen lehet, hogy ez a kihívó és sértő hang, ahogy velem beszélt, általánosan jellemző volt rá.

Bementem Gimesy irodájába és magamra zártam az ajtót. A

törvényszéki elnöktől megkaptam a kulcsomót, sorra kinyitottam az íróasztal fiókjait és átnéztem minden papírt. A fiókokból semmi érdemleges nem került elő, reményeimben kissé már megfogytakozva, kezdtem hozzá a polcok átvizsgálásához.

A kutatás harmadik-negyedik órájában váratlanul megtaláltam azt a peranyag-csomót, melyet hónapok óta hiába kerestem — rajta érintetlen porréteg jelezte, hogy már régen itt fekszik. A szomszédos polcon pedig kezemből akadt néhány alapfokú jogi ismereteket tartalmazó broszúra, melyek fedőlappjából kivágták az Igazság Istennőjét ábrázoló keretek emblémát. Házkutatást tartottunk Gimesy lakásán is — néhány gyutacsot találtunk, melyet a bányákban dolgozó feltárók, a „baraberek” használnak a vágathajtásánál —, tüszerszeink szerint valószínű volt, hogy ezekkel borították lángra a főmérnök rózsadombi villáját.

Küldetésem ezzel befejeződött, felmentem az irattárba elbúcsúzni az öreg altisztól, beszámoltam a történetéről, Kántor Mátyás őszintén megrendült:

— Egy dolgot szerettem volna már korábban is elmondani önnek, százados elvtárs, de attól féltem, hogy esetleg rossz irányba terelem vele a nyomozást. Ennél előbb jöttam Gimesyvel, la kásán én javítottam a vízvezeték, kályhákat, sokat beszélgettünk, ismerek néhány epizódot az életéből, az egyik, úgy érzem, utólag sok mindent megmagyaráz.

Gimesy N.-ben született, egy határ menti kisvárosban, régi jogászcsaládból származott, jelentős vagyona volt, ő mégis már diákkorától részt vett a baloldali mozgalomban. Lecsukták, mégis tovább folytatta. Egy politikai büntetőszázaddal kiküldték Szerbiába, ott megszökött és áttért a partizánokhoz. Itthon az Ausztria felé visszavonuló nyilasok letartóztatták a szüleit mint kommunista szimpatizánsokat, és a háború utolsó napjaiban kivégezték őket.

Gimesy mint volt partizán fegyverrel a kezében tért vissza, 1945-ben őt neveztek ki rendőrkapitánynak szülővárosába. A határ menti kisvárosban egymás után kapta el a nyugat felé szivárgó fasisztákat. Ő maga kísért fel egy-egy csoportot Pestre, de a Népbíróság sorra felmentette a fasisztákat, legfőképpen felfüggesztett börtönbüntetést szabott ki rájuk.

Mikor a harmadik-negyedik csoport is büntetlenül szabadulhatott, Gimesy úgy döntött, hogy többé nem küld és nem hoz fel senkit, hanem maga intézi el az ügyeket. Beosztottjai és az örök előtt nem akarta minden indok nélkül lelőni őket, ezért belekötött a foglyokba, addig provokálta őket, míg megölték vagy mekénylmi próbálták, és ilyenkor már szabályszerűen használhatta a fegyverét.

Valaki bejelentette az ügyet és Gimesyt letartóztatták. Erdemeire és fiatal korára való tekintettel néhány hónappal hangsústa — még a tárgyalás idején sem töltötte be a huszadik évét —, a bíróság talán fel is mentette volna, de Gimesy nem bánta meg a büneit, azt mondta, ha lehetne, újra kezdené.

— Ilyen multtal hogy lehetett bíró?

(Folytatjuk)

CSÜTÖRTÖK

- 17.30: SZINES RAJZFILMEK
- 18.00: TARKA ZENES PURIMI MŰSOR GYEREKEKNEK
- 20.00: RÖVID HIREK
- 20.03: ESZTER KÖNYVÉNEK FELOLVASÁSA — Helyszín: közvetítés a rehovoti „Jesivát Hádárom”-ból.
- 20.30: „EZ A TITKOM” — A népszerű fejtörő játék vidám purimi adása (SZINES)
- 21.00: MÁBÁT HIRMA GAZIN
- 21.30: „A KIVÁLASZTOTTAK” — Szeffi Rivlin és Chánán Goldblatt paródia-műsora purimra (SZINES)
- 22.45: „A MÁRKINÓ” — Noel Coward színdarabjának tévé-változata, mely Franciaországban játszódik a XVIII. század közepén és egy éjszakát örökít meg, amikor két arisztokrata családból származó fiatal eljegyzését tartja. — Ugyanakkor váratlanul megjelenik a márkinó, aki a herceg egykori kedvese volt... Főszerepben: Diana Rigg és Richard Johnson. (SZINES)
- 23.40: Egy mondat a Szentírásból. — EJJFEL ELŐTT — hírösszefoglaló.

ISKOLATÉVÉ

- 16.00: Cipi Sávit vidám műsora
- 16.30: Purimi szokások
- 17.00: Fejtörőjáték

PÉNTEK

- 15.00: CIRKUSZJELENETEK Danny Kaye-vel (SZINES)
- 17.32: Arab játékfilm
- 20.00: A SZOMBAT BEKÖSZÖNTÉSE
- 20.15: HANGOS HETI HIRADÓ
- 21.15: „KELLEMEK SZORAKOZÁST” — Meni Peér és vendégei különleges purimi műsora
- 22.15: „A FÉRFIAK JOBBAN SZERETIK A SZÖKEKET” — Zenés film, amely két operett-énekes nőről szól, az egyik szöke, aki gazdag férfiakat, a másik fekete, aki inkább szep külsejű férfiakat helyez előnybe. — Fő szerepben: Marilyn Monroe és Jane Russell (SZINES)
- 23.45: Egy mondat a Szentírásból. HIREK.

SZOMBAT

- 18.02: „A CSODALATOS VIRÁG” (SZINES)
- 18.30: Dokumentumfilm
- 20.00: A SZOMBAT KIMENETELÉ — Vidám purim — Jákob Bodo, Ávi Albrecht és Dudu Fischer közreműködésével
- 20.30: MÁBÁT HIRMA GAZIN
- 21.00: Közérdekű közlemények
- 21.05: SPORTRADÓ
- 22.05: DALLAS — „Családegyesítés” (II. rész) — G. R. próbálja rábeszélni hazatérő fivérét, hogy kapcsolódjon be a családi vállalkozásba, de a jó ajánlat mögött hátsó gondolatok rejtőznek. Digger nem hajlandó tudomást venni leányáról, Pamelláról. (SZINES)
- 22.55: A HIVATÁSOSAK — „A gyönyörű kép” (SZINES)
- 23.45: Egy mondat a Szentírásból. HIREK.

VASÁRNAP

- 17.30: Műsorismertetés
- 17.40: KIS LAK A PRÉRIN — „A riválisok” (SZINES)
- 18.32: „HAZAMENNI” (III.)
- 20.00: RÖVID HIREK
- 20.03: „SZÜLŐFÖLDEM” — Természetről, tájról és életminőségről. Levezeti: Méir Sálév
- 20.52: KIRÁNDULÁSI TANÁCSADÁS
- 21.00: MÁBÁT HIRMA GAZIN
- 21.30: AMI A HIREK MÖGÖTT VAN — Aktuális kérdésekről
- 22.00: LOU GRANT — „A banda” (SZINES)
- 22.50: „PÁRBESZÉD”
- 23.20: BENSON — „Inkognitóban”
- 23.40: Egy mondat a Szentírásból. — EJJFEL ELŐTT — hírösszefoglaló.

HETFO

- 17.30: ZENES MŰSOR GYEREKEKNEK
- 17.50: IZLES DOLGA — „Garretné krízise”
- 18.15: Az úr úttörői
- 18.32: Sport
- 20.00: RÖVID HIREK
- 20.03: „EZ A TITKOM!” — Fejtörőjáték, levezeti: Tuvia Cáfir
- 20.30: „NYOLC ÉS FEL” — Kulturális és művészeti magazin
- 21.00: MÁBÁT HIRMA GAZIN
- 21.30: „A TÖRTENET HÓSE” — Tévé-játék, amely a jivus történelmének egy érdekes mozzanatáról és egy központi feladatról beszélő személyiségről szól. — Levezeti: Kobi Médán
- 22.40: KÜLFÖLDI SZORAKOZTATÓ MŰSOR — Julbo Iglósi énekel (SZINES)
- 23.00: „AZ EMBER ÉS KUTYÁJA” — Smuel Fürstenberg rövid filmje Jigál Lévi novellája alapján. Szereplők: Pészách Gutmark, Smuel Ácmon és Chájim Sinár
- 23.30: Egy mondat a Szentírásból. — EJJFEL ELŐTT — hírösszefoglaló.

KEDD

- 17.30: „GYEREKEK A NAGYVILÁGBAN” (SZINES)
- 18.00: „GYORSABBAN, MAGA SÁBERA, ERŐSEBBEN” — Sportműsor az ifjúságnak
- 18.32: RAJZFILMEK
- 18.45: UJTÁSOK ÉS TALÁL-MÁNYOK
- 19.00: A családnak
- 20.00: RÖVID HIREK
- 20.03: TŰZOSZLOP (XII.) — „A végső megoldás” — A nációk megtámadják a Szovjetuniót. Aggasztó hírek érkeznek az országba a kelet-európai zsidóság megsemmisítéséről. Erec-Jiszráélt is veszély fenyegeti, mert Rommel közeledik csapataival és az angolok ki akarják vonni erőiket Egyiptomból és Erec-Jiszráéből. Ez nem kerül megvalósításra, mert Rommel csufos vereséget szenved El Alamein-nél. (SZINES)
- 21.00: MÁBÁT HIRMA GAZIN
- 21.30: TÉVÉ-VITA a „Tűzszlop” ma bemutatott filmjéről, a végső megoldásról. Levezeti: Nákdimon Rogél
- 22.45: „HOVA ÉRKEZTEM?” — Filmdráma, amely egy bol-dogságban élő házaspárról szól, amikor váratlanul

megérkezik a férj volt barátnője. — Szereplők: John Thaw, Ann Dunham és Bess Harris

23.40: Egy mondat a Szentírásból. — EJJFEL ELŐTT — hírösszefoglaló.

SZERDA

- 17.30: DALT DISNEY VILÁGA (SZINES)
- 18.15: AZ ÚR UTTÖRŐI
- 18.32: Billy és Willy
- 19.00: Mezőgazdasági magazin
- 20.00: RÖVID HIREK
- 20.03: MORÁSA — A műsor Jákob Goldberg professzorról, egy vallásos atomtudósról szól
- 20.30: „ELŐZETES” — Az Eurovizion 1981. évi nemzetközi fesztiválján bemutatásra kerülő dalok (I.) (SZINES)
- 21.00: MÁBÁT HIRMA GAZIN
- 21.30: Közérdekű közlemények
- 21.35: MOKED
- 22.05: „AZ ÖREG HÖLGY LA-TOGATASA” — Friedrich Dürrenmatt világhírű színdarabjának filmváltozata egy idős, gazdag hölgyről, aki visszatér szülőfalujába és hajlandó minden pénzt áldozni azért, hogy bosszút álljon volt szerelmén. — Főszerep: Ingrid Bergman és Anthony Quinn
- 23.45: Egy mondat a Szentírásból. — EJJFEL ELŐTT — hírösszefoglaló.

1981. márc. 19. csütörtök
5741. adár-bét 13,

ESZTER BÖJTJE

I. MŰSOR

- 7.07: Reggeli koncert, 11.00: Purimi dalok, 11.30: Szabadgyetem, 12.05: Ritka felvételek, — 13.00: Könyvü és klasszikus, — 14.10: Gyerekeknek, 15.25: A heti Szidra, 16.05: Zongoraszámok, — 16.40: Katedra, 17.10: Halachikus kérdések, 17.35: Oléknak, — 20.30: A jeruzsálemi szimfonikus zenekar hangversenyének közvetítése a Jeruzsálem Színházból, vezényel: Mark Eldár, 22.05: Malcolm Frager (zongora), — 23.00: Egy neves komikusról, — 0.10: Miniaturák, 1.10: Hátikvá

II. MŰSOR

- 8.10: Reggeli zenés magazin, — 12.05: Helyek és emberek, 12.30: Héber dalok, 14.10: Szórakoztató műsor, 16.10: Kérdés-felelet, — 17.10: Purimi szokások, 18.07: Eszter könyvének felolvasása, — 19.45: Sport, 20.20: Humoros számok, 21.05: Cházánut, 22.05: Ofenbach műveiből, 23.05: Vidám purimi dalok, és jelenetek, 1.10: Hátikvá.

A HADSEREG RÁDIÓJA

- 9.05: Eppen most, 11.05: Izraeli tél, 14.05: Kettőtől — négyig, 16.05: Délután négykor, 17.45: Sport, 18.05: Közgazdaság, 19.05: Héber slágerparádé, 21.35: Szabadgyetem, 22.05: Jelmezben, — 23.05: Purimi bál, 2.05: Tarka műsor reggel 6 óráig.

המצב בדרום-לבנון

משקיף מדיני ישראלי הגדיר פעם את דרום לבנון כבמה זעירה עליה מצטופפים יותר מדי חשקנים. מאורעות הימים האחרונים מעידים על התמרה ניכרת שהתה על במה זעירה זו והסיבה היא שכל אחד מהחשקנים מנסה לבנות הארצות לבנון שונה.

אין זה סוד, שישאל מיסיונר לרבישן הדרום-לבנוני הנוצרי שלו זהה לא רק רק מסביבות המאגניטיות אלא גם שום שהיא מעונינת בקיום מפין, "הואקום" בין גבולה הצפוני לבין חלקיה האחרים של לבנון. כדי להקשות בכך עוד יותר את הדין רבים של מחבלים לשיטתה. ברם, יודע גם נוספת של המצב בדרום-לבנון משרתת את צמצם את המחבלים הקיימים בין אנשי הדר לבין יחידות האו"ם. כי אין הוא מעונינת להתייבב מול ארגון האומות הניתמך על ידי כל העולם ברור לישראל גם שההתרחקות של המצב בדרום-לבנון משרתת את ענינם של המחבלים. כימטט טבעי הוא ש"ארה"ו זוכים לתמיכה הבין-לאומית של ארה"ו גם בנושא זה. יותר מכל ראויים להחמים המאורעות, כימטט טבעי של לבנון ומשליטה העושה מאמצים עקרים כדי להתפטר מהאורח הבין-לאומי — צבא סוד

לכני רוב משתתפי ההצגה" הרקע להתייבב הוא רגשיהקטס העיונית. הסיפור כליזאה מסתה מתמדת ומיזיבות על רקע הדיעונית. המצב בדרום-לבנון ברגש זה מאוד נויל ויש מקום לחשש כי יודע עוד יותר בעתיד הנראה לעין.

A DÉL-LIBANONI HEJYZET

Egyik izraeli politikai megfigyelő egy alkalommal találóan parányi színpadnak minősítette Dél-Libanont, amelyen túl sok szereplő szüfolódik össze. Az utóbbi napok eseményei arra vallanak, hogy jelentős mértékben elmergesedett a helyzet ezen a parányi színpadon, mert annak minden egyes szereplője más irányba próbálja terelni az eseményeket.

Neu titok, hogy Izrael támogatja Chádád örnagyot és a parancsnoksága alatt álló keresztény milíciát, mert az általuk uralt terület afféle „legüres terület” képez Izrael és Libanon többi része között, és így megnehezíti a terroristák behatolását izraeli területre. Ugyanakkor azonban az is világos, hogy Izrael minden töle telhető eszközzel csillapítani igyekszik a Chádád örnagy és az UNO közötti ellenségeskedéseket, mert nem kíván nyíltan szembeszállni az egész világ támogatását élvező UNO-val. Izrael előtt az is világos, hogy a terroristák érdekeit szolgálja, ha még jobban elmergesedne a helyzet Dél-Libanonban. Szinte természetes, hogy a terroristák ebben a vonatkozásban is Szíria teljes támogatását élvezik. A legszámomramelöbb ezen a színpadon a „vendéglátó”, Libanon helyzete, amely kétségbeesett és teljesen sikertelen kísérleteket tesz, hogy megszabaduljon hivatlan vendégétől — a szíriai hadseregtől.

A szereplők nagyrészenek esetében a cselekedetek indítékát túlfűtött érzelmek képezik. A helyzet igen labilis és attól kell tartani, hogy a legközelebbi jövőben további elmergesedésnek leszünk tanúi Dél-Libanonban.

UJ KELET FÜGGETLEN NAPILAP
67770 Tel-Aviv, Hárákevet 52
Tel. 830011

Főszerkesztő:
S. HIMMELFARB

A szerkesztőség nem felel a hirdetések tartalmáért. — Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

MAGASRANGU PFSZ-PARANCSNOK:

«Az izraeli támadások megfélemlítettek bennünket»

A PFSz egy magasrangú parancsnoka a Washington Post című lap munkatársával folytatott beszélgetés során azt mondotta, hogy az izraeli hadsereg által foganatosított „elriasztó akciók” megfélemlítették a PFSz „harcosait” és arra kényszerítették őket, hogy védekező taktikát folytassanak a Litáni-pataktól északra fekvő vidéken.

Az interjú során, amely a PFSz eidoni parancsnokságán folyt le, a szóbanforgó magasrangú tiszt a következőket mondotta:

— Mintegy három évvel ezelőttig a miénk volt a kezdeményezés Dél-Libanonban, de aztán Izrael megváltoztatta a helyzetet, mert egyre gyakoribbá váltak az izraeli tengeri és légtámadások. Izrael főleg a tenger irányából intézett veszélyes támadásokat, polgári célpontok ellen is.

A fejlemények magyarázata során a PFSz-tiszt beismerte, hogy Izraelnek sikerült semlegesíteni őket, majd fokozatosan átvennie a kezdeményezést olymódon, hogy igen súlyos támadásokat intézett támaszpontjaik ellen. Ezek a támadások szétszóródásra késztették őket. A következő stádiumban Izrael kísérletet tett, hogy defenzívába szorítsa a terroristákat, és ez a kísérlete tulajdonképpen sikerrel is járt. A terroristák most azzal foglalkoznak, hogy módot keressenek támaszpontjaik, valamint a menekülttáborok megvédésére.

A továbbiakban elmondotta, hogy az izraeli hadsereg támadásai miatt kénytelenek voltak áthelyezni támaszpontjaikat a Litáni-patakról északra. Ez tavaly augusztus és október között történt, most azonban már felocsudtak a támadások kihatásaiból és rövidesen új offenzívára készülnek.

A továbbiakban az amerikai újságíró, nyugati katonai szak-

értőket idézve azt írja, hogy a PFSz támadási potenciálja igen alacsony nívón áll, s ezért határozták el a szervezet vezetői tavaly nyáron külföldön tanuló palesztin diákok toborzását. Most megfontolás tárgyává tették a palesztin középiskolások besorozásának kötelezővé tételét.

Az amerikai lap tudósító cikkében azt is írja, hogy a PFSz a hadszíntéren elszenvedett csúfos vereségei után most kísérletet tesz a nemzetközi közvélemény rokonszenvének elnyerésére, és ennek érdekében fokozták az

A NAOR-ÜGYBEN

Lurie találkozott a kormány jogtanácsosával

Ráánán Lurie, az ismert újságíró és karikaturista tegnapelőtt Izraelbe érkezett, hogy a Jicchák Zámir professzorral, a kormány jogtanácsosával mára megbeszélte találkozóját. Lurie elmondja neki az általa ismert, Árje Naört, a kormány titkárát terhelő anyagot és ugyanakkor átadja a jogtanácsosnak azokat az okmányokat, amelyek — szerinte — Naör bűnösségét bizonyítják.

Mint annakidején jelentettük, Luria azzal vádolta Naört, hogy titkos, kizárólagos információt szolgáltatott ki, illetve ajánlott fel neki, s ennek ellenében felkérte őt, hogy „intézzék el számára” állást a Die Welt című

német lapnál, ha a Likud nem kerül ki győztesen a küszöbön álló parlamenti választásokból. Naör persze továbbra is állhatatosan cáfolja ezt a vádat.

Luria magával hozta különböző levelek másolatait is, amelyeket Naör írt a Die Welt-nek, a kormány titkárságának hivatali papírján. Az egyik ilyen levélben Naör azt írja többek között, hogy Menáchem Begin miniszterelnök nem ellenzi elvben a német lapnak adandó interjút. Egy másik levélben Naör az ellenkezőjét írja.

Luria bejelentette, hogy ma, csütörtökön sajtóértekezletet rendez Jeruzsálemben.

A NAGYVILÁGBÓL

ELNADRÁGOLNI!

A svájci jóléti államban egyre sokasodnak a diáktüntetések, meg a dologtalan fiatalok összecsapásai a rendőrséggel. A fiataloknak nincs összehasonlítási alapjuk, nem tudják, hogyan élnek más országokban az emberek, és ezért a parlament falát is telefestették az államot gyalázó feliratokkal. Aargau kanton képviselőjét ez annyira felbőszítette, hogy interpellációjában követelte a botbüntetés újbóli bevezetését. „Hajlandó-e a kormány az ehhez szükséges változtatásokat elrendelni a büntető-eljárásban?” — kérdezte a kétségbeesett honatya.

Hiába, a pénz nem boldogít...

IZGAGA ÖRMESTEREK

BAMAKO. — Mali afrikai állam legfelsőbb bírósága halálra ítélte három csendőrmestert, akik állítólag összecsküvést szerveztek Traoré államelnök meggyilkolására 1980-ban. Mindhármuknak sikerült annakidején elmenekülnie, s így az ítéletet távollétükben mondták ki. Kevesebb szerencsésük volt beosztottjaiknak, akiknek nem sikerült annakidején kerekedni olandniok, s ketőt közülük életgyvtiglan, tovább ötöt 10 éven felüli kényszermunkára ítélték.

KÖPENYEG-FORGATÓK

ISZLAMÁBÁD. — Zia Ul Hak tábornok, Pakisztán államelnöke azzal vádolja az afganisztáni tóságokat, hogy összejátszottak a repülőgéprablókkal, akik eltérítették a pakisztáni légitársaság gépét 102 utassal, s kérészszakolták 54 pakisztáni politikai fogoly szabadon bocsátását. Az elnök szerint az afganisztániak „mint hivatalos diplomáciai vendégeket” kezelték a terroristákat, fegyverekkel látták el őket és ezért közvetlenül felelősek a meggyilkolt pakisztáni diplomata haláláért. A pakisztáni titkosszolgálat szerint a repülőgép elrablását a híres nemzetközi terrorista, Carlos szervezte meg. Zia államelnök saját közöszását fejezte ki, hogy nem küldhetett kommandót a terroristák megsemmisítésére. Hangoztatja, hogy az akció része csupán egy külföldön megszervezett széleskörű összecsküvésnek, amelyet rendszere megbuktatására szerveztek. „Mindenkire rátalálunk, aki részt vett ebben az összecsküvésben — mondta Zia Ul Hak — és példásan megbüntetjük”. A Pakisztán Times a kormány szócsöve, a Szovjetuniót támadja, amely „szóban elítéli ugyan a terrorizmust, de támogatja azt és nem véletlen, hogy mindkét ország, amelyben a repülőgéprablók működtek (Afganisztán és Szí-

VÉRÉS SIKER

ANKARA. — Ulusu ellentengernagy, Törökország miniszterelnöke egy sajtóértekezleten kijelentette: „Elfogadható időszakon belül visszahelyezzük a demokráciát jogaiba”. Hir szerint ősszel kerülhet sor az alkotmányozó testület összehívására. Ulusu hangoztatta, hogy a demokratikus törvények felfüggesztésével folytatott antiterrorista harc figyelemreméltó eredményekre vezetett: ma már csak egy halott van naponta, míg mult év szeptemberében (az államesiny hónapjában) a napi átlag 22 halott volt. A hatalom átvétele óta — mondta Ulusu — 368 ember vesztette életét, 314 civil, köztük 129 aktívista, valamint 54 rendőr. Ebben az esztendőben 90 áldozatot követelt a terrorizmus elleni harc. Törökországban 23.111 politikai foglyot tartanak nyilván, ezek közül több mint 16 ezer ellen megindult az eljárás. Az utóbbi hat hónapban több mint 10 ezer pert folytattak le, de csak 886 esetben mondtak ki börtönbüntetést. Elismernte, hogy 68 esetben bebonyonyodott a foglyok megkínzása. Ulusu azt állította, hogy felelőségre vonják a sadista rendőröket. A miniszterelnök hangsúlyozta, hogy sokasodnak a török diplomaták ellen külföldön elkövetett merényletek, különösen Franciaországban, de a francia biztonságügyi szervek egyetlen bűnösöt sem tartóztattak le. „A kondoleálás nem elégtének ki bennünket — mondta Ulusu. — Elvárjuk, hogy minden ország a nemzetközi törvények értelmében nyújtson védelmet diplomatáinknak”.

KINOS ÜGY

WASHINGTON. — Öt magasrangú délafrikai katonatiszt wa shingtoni látogatása diplomáciai bonyodalmakra adott okot. A tiszteket egy magánintézmény hívta meg, de az amerikai törvények tiltják délafrikai tisztek amerikai látogatását, amióta az UNO biztonsági tanácsa embargót mondott ki a délafrikai fegyverszállításokra. (1962) A látogatók között volt a katonai hírszerző szolgálat vezető tábornoka, valamint a Délafrikai Köztársaság volt wa shingtoni katonai attaséja, akit 1979-ben utasítottak ki megtörő intézkedésként a délafrikai amerikai katonai attasé kiutasításáért. Beutazási kérsükben a tisztek nem ismertették katonai besorolásukat és nem fogadták őket a Fehér Házban, de „udvariassági látogatást” tettek a Pentagonban, ahol megbeszélést folytattak a nemzeti biztonsági tanács tagjaival. Számos kongresszusi tag is fogadta a tiszteket. Reagan adminisztrációja kedvezőbb magatartást tanúsít a Délafrikai Köztársasággal szemben, mint Carter, de kénytelen megőrizni a látszatot, még ha ilyen átlátszó módon is.

Az Uj Kelet totó-tippjei

Még a héten is szünetelnek a Liga-mérkőzések az NB-ben és az Országos Ligában az ifjúsági válogatott távolléte miatt. Az országban szombaton a Kupa-mérkőzések nyolcad-döntőt játszzák, de a totó-szervezők az angol ligameccsei szerepelnek. — A részletes program:

1. BIRMINGHAM — MANCHESTER CITY. A City jobb, de idegenben megelégszik egy ponttal is: X.
2. BRIGHTON — STOKE. Egyenlő ellenfelek küzdelme, amelyet a hazai pálya előnye dönt el: 1, vagy X.
3. LEEDS — WOLVES. A „far kasoknak” nem sok reményük lehet a Leeds pályáján: 1.
4. LEICESTER — CRISTAL PALACE. A vendégegyüttes jobb és mindkét pontot megszerezheti: 2.
5. LIVERPOOL — EVERTON. Nagyon izgalmas meccsnek ígér.

Struma-emlékszerartás Bukarestben

A bukaresti központi zsinagógában a héten gyász-szerartás keretében emlékeztek meg a Boszporuszban elsüllyedt Struma nevű máápil-haj 769 áldozatáról, akik szinte kizárólag romániai zsidó menekültek voltak. Mint emlékeztet, a Struma a vézskorszak idején süllyedt el a török partok közvetlen közelében.

Uj olaikut Egyiptomban

A Kairóban megjelenő El-Ahram című félhivatalos jelentése szerint a héten új, Október nevű olaikutat avattak a Szuezi csatorna környékén. Az új kut napi termelése a jelen stádiumban 90 ezer hordó.

Áráfát — „szocialista ifju”

A szocialista ifjuság nemzetközi szervezetének elnöksége úgy határozott, hogy meghívja Jászser Áráfátot a június 5 és 9 között Ausztriában megrendezésre kerülő nemzetközi szocialista ifjusági fesztiválra. Az izraeli Munkapárt kiküldöttei elleneztek a javaslatot, de a többség leszavazta őket.

MA A MIFÁL HÁPÁJISZBAN

500.000 שקל
(5 מיליון ל"י)

500.000 SEKEL (5 millió font) a főnyeremény a Mifal 1466 fész sorsolásán